

सन २०२१-२२ मध्ये नारळ विकास बोर्डाच्या
योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी ₹ ७०.६७ लाख
इतक्या रक्कमेच्या आराखड्यास प्रशासकीय
मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र. नावियो-२०२१/प्र.क्र.१५२/९-अ,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक : ०९ सप्टेंबर, २०२१

वाचा:-

- १) नारळ विकास मंडळाचे इंग्रजी F.No.३८३(१)/२०२१-DEV (AAP), Dated: २९.०६.२०२१ चे पत्र.
- २) संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-२/ ना.वि.यो. प्र. मान्यता/२२८६७/२०२१, दिनांक १९ जुलै, २०२१ व जा.क्र.कृआ/फलो-२/ ना.वि.यो. प्र. मान्यता/२९११४/२०२१, दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०२१चे पत्र

प्रस्तावना :-

राज्यात सन २०२१-२२ मध्ये नारळ विकास मंडळ, कोची पुरस्कृत नारळ विकास योजनेंतर्गत राबवावयाच्या विविध योजना/घटकांचा आर्थिक/भौतिक बाबींसह सविस्तर तपशील नारळ विकास बोर्डाच्या दिनांक २९.०६.२०२१ च्या पत्रातील अनुसूची-१ मध्ये दिला आहे. नारळ विकास मंडळ, कोची यांनी त्यांच्या दिनांक २९.०६.२०२१ च्या पत्रान्वये सदर योजना राज्यात राबविण्यासाठी रक्कम ₹ ७०.६७ लाख इतक्या रक्कमेस प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे. त्यामध्ये नारळ विकास मंडळाचा हिस्सा ₹ ६३.९५ लाख इतका असून योजना/घटकनिहाय आर्थिक लक्षांकाचे वाटप अनुसुचित जाती उपयोजना, आदिवासी उपयोजना व सर्वसाधारण प्रवर्गनिहाय सुनिश्चित केलेले आहे. सदर योजनेंतर्गत राज्याने राबवावयाच्या घटक/बाबींचा उल्लेख केलेला आहे. योजना अंमलबजावणीच्या मार्गदर्शक सूचना सोबत पाठविल्या आहेत. सदर योजनेची राज्यामध्ये अंमलबजावणी करण्यासाठी राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यानंतर नारळ विकास मंडळाचा निधी उपलब्ध होणार आहे. त्यासाठी सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याप्रमाणे शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

सदर योजनेस केंद्र शासनाच्या कृषी मंत्रालयाने दिलेली मान्यता विचारात घेता सन २०२१-२२ मध्ये नारळ विकास मंडळ, कोची पुरस्कृत नारळ विकास योजना राबविण्यास केंद्र हिस्सा ₹ ६३.९५ लाख, राज्य हिस्सा ₹ ५.२५ लाख आणि लाभधारक शेतकरी हिस्सा ₹ १.४७ लाख अशा एकूण ₹ ७०.६७ लाख इतक्या रक्कमेच्या आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

नारळ विकास मंडळ, कोची पुरस्कृत नारळ विकास योजनेचा सन २०२१०-२२ चा कार्यक्रम (महाराष्ट्र राज्य)

अ.क्र.	योजनेचे नांव		उद्दीष्ट						
			भौतिक	आर्थिक (रु. लाखात)					
	अ	राज्यनिहाय योजनेचे बाबनिहाय विभाजन/वाटप			एकूण	राज्याचा हिस्सा	मंडळाचा हिस्सा		
एकूण			अ. जाती				अ.जमाती	सर्व.सा.	
१	लागवड साहित्य उत्पादन व वितरण								
	अ)	* बिजोत्पादन प्रात्यक्षिके (DSP) प्रक्षेत्र	४० हे.	२७.०००	०.०००	२७.०००		२७.०००	
	ब)	विभागीय नारळ रोपवाटिकांची स्थापना (५०:५०)							
	I	** राज्य शासनामार्फत	०.२५ लाख रोपे	८.००	४.००	४.००	०.४७	०.१९	३.३४
	II)	* नारळ बोर्डामार्फत बिजोत्पादन प्रात्यक्षिके (DSP) प्रक्षेत्र							
		एकूण विभागीय नारळ रोपवाटिका	०.२५ लाख रोपे	८.००	४.००	४.००	०.४७	०.१९	३.३४
	एकूण लागवड साहित्य वितरण			३५.००	४.००	३१.००	०.४७	२७.१९	३.३४
२	नारळ लागवडीखालील क्षेत्रात वाढ घडवून आणणे								
	अ)	* प्रथम हप्ता	५५.०० हे.	१.७९		१.७९	०.४४	०.०८	१.२७
	ब)	* द्वितीय हप्ता	२२.७६ हे.	१.६२		१.६२		०.३१	१.३१
	एकूण		५५.०० हे	३.४१		३.४१	०.४४	०.३९	२.५८
३	एकात्मिक शेतीद्वारे नारळ बागांच्या उत्पादकतेत वाढ घडवून आणणे								
अ.	प्रात्यक्षिक क्षेत्राची स्थापना करणे (हेक्टर)								
	१)	राज्यविभाग व इतर नवीन संस्था							
		कृषी विद्यापीठ, भा.कृ.ऊ.सं. मार्फत	३७.०० हे.	६.४८		६.४८			६.४८
		एकूण	३७.०० हे.	६.४८		६.४८			६.४८
	२)	राज्यशासन व इतर संस्थाकडून देखभाल							
		** कृषी विभागामार्फत (पहिले वर्ष २०१८-१९, २०१९-२० करीता पुन्हा प्रमाणित)	१९.५७	३.४३		३.४३			३.४३
		कृषी विद्यापीठ, भा.कृ.ऊ.सं. मार्फत (पहिले वर्ष २०१९-२०, २०२०-२१ करीता पुन्हा प्रमाणित)	२५.४७	४.४६		४.४६			४.४६

		एकूण राज्य शासन व इतर संस्थाकडून देखभाल	४५.०४	७.८९		७.८६			७.८९
		एकूण राज्यविभाग व इतर नवीन संस्था	३७.०० हे	१४.३७		१४.३७			१४.३७
	३)	CBD direct							
		* बोर्डाकडून देखभाल	२९.४९	५.१६		५.१६		५.१६	
		Sub Total CBD direct	२९.४९ हे.	५.१६		५.१६		५.१६	
		प्रात्यक्षिक क्षेत्राची स्थापना करणे एकूण	६६.४९ हे.	१९.५३		१९.५३		५.१६	१४.३७
ब.		सॅट्रिय खत युनिट							
	अ)	कृषी विद्यापीठ, भा.कृ.ऊ.सं. मार्फत	९	३.६०		३.६०			३.६०
		एकूण सॅट्रिय खत युनिट		३.६०		३.६०			३.६०
		एकात्मिक शेती एकूण (अ + ब)		२३.१३		२३.१३		५.१६	१७.९७
४		** नारळ पीक विमा योजना # (५०:२५:२५)	०.३६ लाख झाडे	५.००	१.२५	२.५०	०.६२	०.१२	१.७६
५		** केरा सुरक्षा विमा योजना ^ (५०:०:२५)	२६०	१.०४		०.८२	०.२०	०.०४	०.५८
६		तांत्रिक माहिती विस्तार उपक्रम	१०	३.०९		३.०९	०.७६	०.१४	२.१९
		एकूण		७०.६७	५.२५	६३.९५	२.४९	३३.०४	२८.४२
		राज्याकडून कार्यान्वित		१६.४३	५.२५	९.९३	१.०९	०.३१	८.५३
		कृषि विद्यापीठ/भा.कृ.उ.स./ कृ.वि.के. यांच्याकडून कार्यान्वित		१४.५४		१४.५४			१४.५४
		बोर्डाकडून थेट कार्यान्वित- राज्य केंद्र		७.५४		७.३२	१.४०	०.५७	५.३५
		बोर्डाकडून थेट कार्यान्वित-		३२.१६		३२.१६		३२.१६	
		* बोर्डाकडून थेट कार्यान्वित एकूण		३९.७०		३९.४८	१.४०	३२.७३	५.३५

टीप:- * नारळ बोर्डांमार्फत.

** राज्य शासनामार्फत.

नारळ पीक विमा योजनेत ₹ १.२५ लाख हा शेतकरी हिस्सा राहणार आहे.

^ केरा सुरक्षा विमा करिता रु. ०.२२ लाख रकमेचा विमा हप्ता लाभार्थीने भरणे बंधनकारक आहे.

२. नारळ लागवडीचे क्षेत्र कोकण विभागात जास्त असल्यामुळे विभागीय कृषि सहसंचालक, ठाणे यांचे अधीनस्त असलेल्या लेखाधिकारी, विभागीय कृषि सहसंचालक ठाणे यांचे कार्यालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच संचालक (फलोत्पादन) यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. या योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता उद्दिष्ट निहाय मागदर्शक सूचना निर्गमित करण्याकरिता तसेच ही योजना राबविण्यासाठी लागणारा निधी नारळ विकास मंडळ, कोची यांचेकडून उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही करण्याकरिता संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

४. गत दोन वर्षात वैयक्तीक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी (भ्रमणध्वनी क्रमांकासह) तालुका कार्यालये/ पंचायत समिती/ जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी. तसेच ती यादी कृषि आयुक्तालयाच्या संकेतस्थळावर प्रदर्शने प्रसिद्ध करावी.

५. योजनेच्या अंमलबजावणीचा मासिक व तिमाही अहवाल तसेच वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्रे नारळ विकास मंडळास व शासनास प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी सादर करण्यात यावीत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०९०९१६५२०४६८०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(हे.गो.म्हापणकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. सभापती/उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानमंडळ, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ८) मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सचिव (कृषी) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ११) अध्यक्ष, नारळ विकास बोर्ड (कृषी मंत्रालय, भारत सरकार), केरा भवन, एसआरव्हीएचएस रोड, कोची-६८२०११
- १२) आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १३) कुलगुरु, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली.
- १४) महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर
- १५) संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १६) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- १७) उप संचालक, नारळ विकास बोर्ड, ठाणे.

१८) विभागीय कृषी सह संचालक, कोकण विभाग, ठाणे.

१९) उद्यानविद्या प्रमुख, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली

२०) जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी, ठाणे, पालघर, रायगड (अलिबाग), रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग (ओरोस)

२१) कक्ष अधिकारी (२-अ), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२२) कार्यासन ९-अ, निवडनस्ती